

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELENYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:
BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Ne aludjunk!

Nem szükséges ahoz forradalom, nem kell ahoz ágyu és fegyver, hogy a magyar nemzet megszerezze azokat a jogokat, melyek őt isteni és emberi törvények szerint megilletik. — Csak az kell, hogy minden hazáját szerető magyar ember lássa be, hogy nem azért van teremtve, hogy zsirján mások élősökjének; — nem azért van teremtve, hogy meghunyászkodó szolgálja legyen az élelmes osztrák népnek, — érdekeit alárendelje azokénak, kik tespedését és szolgálai alázatosságát fel tudják használni. Csak az kell, hogy a magyar nemzet egyesült erővel és akarral adjon hangot annak, hogy ő is élni akar, hogy jogainak megvédésére egy szívvel és lélekkel törekszik. Kis patakokból lesznek a folyók, folyókból a nagy folyamok és a folyamok összefolyásából a mérhetetlen nagyságu tengerek. Miskolcz városa negyvenkétezer lakosával már némi számot tesz a magyar nemzetben; de már eddig sem áll egyedül, mert hazánk nagyobb városai egymás után nyilatkoztatták ki, hogy mezőgazdaságuk, különösen iparunk és kereskedésünk felvirágzásához elkerülhetetlenül szükséges, hogy **Magyarország önálló vámterületet képezzen.**

Mi áll ennek ellene?

Egyedül az osztrák államok érdeke, melyek mindent elkövetnek arra, hogy az éhínségünk miatt zsebökbe folyó milliőktől el ne essenek, a mi véres verejtekünk munkájának gyümölcsét ezután is ők élvezzék.

Törvényeink jogot adnak nekünk arra, hogy önálló vámterületünk legyen. Nem ellenkezik ez még az 1867-ki kiegyezésessel sem, melyet, akár akarjuk, akár nem, törvényül kell elismernünk. Követelheti tehát ezt hazánk minden lakosa, akár ahoz a párthoz tartozik, mely a kiegyezési alapot fentartandónak állítja, akár ahoz, mely annak megváltoztatását és a teljes önállóság és függetlenség alapján rendelkezést óhajtáná életbe léptetni.

Városunk lakosai közt pártkülönbség nélkül ezrekre megy azok száma, kik jól felfogott érdekekben az önálló vámterület életbe léptetését óhajtják. Ezen kívánságuknak akarnak hangot adni a holnap, **szeptember 28-án tartandó népgyűlésben.** Ne csak ezek, hanem azok is, kik kételkednek, kik haboznak, jöjjenek el erre a népgyűlésre; amazok azért, hogy óhajtásuk teljesülésében ha csak néma hallgatókként munkások lehessenek; emezek azért, hogy ingatag álláspontjuk hiábavalóságáról meggyőződést szerezzenek.

Ha nálunk az ezrek, máshelyeken a százezrek és hazánk területén a milliók megnyilatkoznak, — lehetetlen, hogy az ország sorsát intéző országgyűlési képviselők és felsőházi tagok, sőt maga az ország kormánya is be ne lássa, hogy az egész nemzet óhajtásának teljesítése elől tovább kitérni nem lehet, nem szabad.

Néma gyermeknek anyja sem érti szavát; néma nemzethez süket kormány illik. — Szóljon a nemzet és kormánya nem foghatja be fülét; kérjen a nemzet és királya nem zárhatja el szívét.

Porcs János.

A népgyűlést előkészítő bizottság a következő felhívást intézte városunk hazafias polgárságához:

Polgártársak!

Hazánk nagy városaiból hatalmas mozgalom hullámverését hozza felénk a hír szárnya: az **önálló vámterület** kiküzdéseért mindenfelé népgyűléseket tartanak.

Miskolcz város lelkes polgárai, kik minden hazafias mozgalomban előljártok, **sorakozzatok ti is a kibontott zászló alá, melyre hazánk közgazdasági függetlenségének jelszava van felírva.**

Tartsunk mi is **népgyűlést és tegyünk Isten szabad ege alatt szent fogadást,** hogy az **önálló vámterületért** szívünk minden lángjával, az igaz hazafiság minden nemes gondolatával küzdeni készek vagyunk.

Jöjjen el e gyűlésre pártkülönbség nélkül mindenki, mert hazánk közgazdasági függetlensége nem lehet pártkérdés. — Minden állampolgár boldogulásának, anyagi jólétének, megélhetésének kérdése ez.

Iparunk állami támogatás dacára sem fejlődik, mert kénytelen saját piacát megosztani a sokkal fejlettebb osztrák iparral. Már pedig virágzó kereskedelem virágzó ipar nélkül el sem képzelhető.

Akarjátok-e tudni a közgazdasági pangás okát? Menjetek ki szép Bükk hegyiségünk rengetegébe s nézzétek meg az óriási tölgyektől elárnyékolt kis csemetéket. Ezek a naptól elzárt sárguló fácskák gazdasági züllésteknek okát némán is megmagyarázzák.

Le kell vágni, le kell dönteni a magyar ipar és kereskedelem életképes, de elárnyékolt kis csemetéjét fojtogató osztrák tölgyet. Le kell dönteni a közös vámterületet, vissza kell adni Magyarországnak gazdasági önállóságát s ez által fejlődési képességét.

Polgártársak!

Minden nemzet, mely nagygyá lett, iparával, kereskedelmével s a bennük rejlő gazdasági és értelmi erővel lett azzá.

Ellenben iparban, kereskedésben elmaradott, lehanyagolt népeknek sorsa: gazdasági vérszegénység, végelgyengülés. Koldusok halála vár az olyan nemzetre, mely ipart, kereskedelmet magának teremteni nem tud, mely gazdasági érdekeit egy más ország érdekeinek alárendelte, mely e fontos érdekeket **egy más állam versenyének, minden ellenérték nélkül, bányun kiszolgáltatta.**

A közös vámterületen nem vagyunk szabadok; kezünk, lábunk békóba van verve.

A közös vámterületen azért dolgozunk, hogy legyen mivel kielégíteni a minket ősárló osztrák kapzsiságot.

Ezzel szemben tudjátok-e, mit jelent az önálló vámterület? Jelenti hazánknek a mostani gazdasági mély nyomorból

Az őszi és téli újdonságok

megörkeztek; teljes választékú angol, francia és hazai gyártmányaink legremekesebb **női ruhakelme** különlegességei. Legszebb **double, scott, cybelin** és **düchesse** szövetek, valamint párisi és lyoni blous- és ruha **selymek.** — Elvem csakis a legjobb gyártmányok árusítása. A helyi piacon az elismert legjobb Geipel-féle ruhakelme gyárral, ugyszintén a híres Sperry-féle lyoni selyemgyárral egyedül állók közvetlen összeköttetésben, s így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy azok az áruk, melyeket a fenti gyárak szállítanak, **egyedül nálam**

szerezhetők be jutányosan. Minden egyes árucikknek szigorúan szabott, **de olcsó** ára nyíltan, számokkal van feltüntetve, miáltal üzletomban **a túlfizetés teljesen ki van zárva.**

Egyben van szerencsém a hölgyközönség figyelmét tisztelettel föl hívni. — Az M. Beyer & Co. bécsi legnagyobb kelengyegyáros cég **kizárólagos** raktárát bírom. — Megrendelt, kész kelengyék mindenkor megtekinthetők. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Szőnyeg-áruház a volt Makra-féle helyiség (Máhr Károly úrral szemben).

ROSENBERG GYÜLA

Női divat, vászon és kelengye áruház Miskolcz, a színház-épületben.

Kívánatra fehérenmü-árjegyzéket, valamint mintacollectiók ruhakelmék és minden más czikkből készséggel ingyen és bérmentve kiüldök.

való megváltását. Jelenti faji megszapordását, kenyeret a magyar munkásnak, jólétet és vele járó meglepedést a honpolgároknak.

Itt az alkalom a gazdasági függetlenség kivívására. Ne engedjük azt eredmény nélkül elröpülni. Maga a kiszípolozó osztrák jön a segítségünkre, ő gátolja évek óta a vámszövetségi szerződés megkötését. Késő unokák átka száll sirunkra bányáságunkért és gyávaságunkért, ha ezt az alkalmat elszalasztjuk.

Polgártársak! Lángoljon fel szivetek a nagy gondolatra, hogy kezetekbe adta Isten a módot: lerakni hazátok jólétének, gazdasági függetlenségének alapját. Mindnyájunk közös akarata, vállvetett küzdelme ledönti majd azokat az akadályokat, melyeket lehetetlenség néven szokott emlegetni a kishitűség.

Szeptember 28-án délután fél 3 órakor népgyűlést

tartunk az önálló vámterület érdekében a vármegyeház melletti telken.

Fel polgárok! Legyetek ott mindnyájan, hozzátok el oda hazafiságtokat, hiteteket. Tegyük szent fogadást e gyűlésen, hogy nem nyugszunk addig, míg nemzetünk ki nem küzdi gazdasági önállóságát. *Éljen Magyarország gazdasági önállósága! Éljen az önálló vámterület!*

Kelt Miskolczon, 1902. szeptember hó 14-én:

A népgyűlést rendező bizottság nevében:
Neuman Bertalan, Bizony **Akos,**
jegyző. elnök.

A szövetkezetek fogyatkozásai.

— Két czikk. —

I.

Azok a jajgatások, melyek legközelebb Sopronban a magyar kereskedelem végveszedelme fölött elhangzottak, aligha fogják megakadályozni a szövetkezetek szaporodását és megizmosodását. A meggyanusítás, az ultramontán jelszavakkal való örökös dobálódzás itt nem használ semmit. A magyar közönség már megszokta, hogy bizonyos körök, mihelyest jogos avagy jogosulatlan érdeköreiket valami sérti, rögtön a liberalizmus végveszedelmével hozakodnak elő. Ez az ijesztgetés és üres jelszavakkal való gyanúsítás végkép hitelet vesztette. Mikor a liberalizmus végveszedelme fölött való keserves jajgatást halljuk, nem tehetünk róla, önkénytelen a zsebünkhez kapunk. Mert soha egy szó alatt annyi üresség, szélhámosság és emberi hiszékenységre való számítás nem lapult meg, mint ez alatt.

A kereskedelem szabadságát mindenha összeegyeztethetőnek tartották a liberalizmussal s mégis mit látunk? Azt, hogy ennek a nevében kéri a szövetkezetek jogainak megcsönkítését. Követelik, hogy a szövetkezeti boltokban csakis szövetkezeti tagok vásárolhassanak, hogy minden tag csak saját neve alatt vásárolhasson, hogy a lelkészek, tanítók zárasanak ki a szövetkezetek vezetéséből és ellenőrzéséből. (!) Hogyan, hát azok beszélnek szabadelvűségről, kik megakarják szecritani a szabad versenyt, kik még azt is megszeretnék szabni, hogy kinek hol szabad vásárolni? Nem uraim, ez nem szabadelvűség. Vegyék csak elő Schmidt Ádámot s nézzék meg, mit mond ő ezekre.

A merkantilistáknak a szövetkezetek

ellen csupán egy jogosult panasza lehet, t. i. hogy az állam eddig adókedvezményeket adott a szövetkezeteknek. Ez nem liberális és nem jogosult eljárás. *A versenyben egyik küzdőfelet a másik rovására támogatni nem szabad.* Ha van életképesség az intézményben, megél kedvezmény nélkül is. Az adókedvezmény megvonásáért tehát jogosult a merkantilisták küzdelme, de a versenyért senkinek semmiféle téren panaszkodni nem szabad. Mert hol ez nincs, ott nem lehet élet és fejlődés, ott hiányzik minden haladásnak a rugója.

Mit mondanának a mi merkantilistáink, ha összeállana egy sindicatus és egy óriási áruházban versenyt csinálna az egyes városok összes kereskedőinek, mint Amerikában, hol egy ilyen intézetben a gombostűtől a kész kocsig minden árut együtt lehet kapni? Ez a nagy áruház, nyomja és elnyomja a többi kereskedésüket, mert személyzete kevesebb s általában kiadása is kevesebb. A közönségnek pedig tetszik az intézmény, mert nem kell ide-oda szaladozni, együtt talál mindent *szabott árak mellett* s nem kéri az áru értékének háromszorosát, hogy a vevőt a tájékozatlan, jóhiszemű vevőt becsapják. Ám az amerikai kereskedők nem jajgatnak, mint a mieink. Mosolyognak a rossz játékhoz s igyekeznek leleményességgel kiköszörülni a csorbát, melyet a nagy tőke versenye e téren is nyakukba zuditott.

Városokban nincs is a szövetkezeteknek semmi létjogosultsága. Ott a verseny szabályozza és mérsékli az árakat. De falun egészen másképp áll a dolog. Ott meg kell védeni a parasztot, a maga tudatlanságával, jóhiszeműségével és mondjuk ki nyíltan, könnyelműségével, melyeket egyes lelketlenek kihasználnak. Ez a védelem jogos s a

TÁRCZA.

Ünnepi beszéd.

— A „Borsod-miskolczi közművelődési és muzeumegylet Kossuth ünnepén elmondta: Jármy József főgimn. tanár. —

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Mélyen tisztelt ünnepelő közönség!

Ma száz esztendeje csillag gyuladt ki magyar nemzetünk s hazánk egén ott a többi csillagok között. A csillag mindjárt pályája kezdetén szokatlan fényben ragyog s fényének ujtó jelét mihamar felismerik a műértő szemek. A csillag fokozatosan növekvő fényvel halad égi pályáján tovább-tovább, s minél közelebb jut a zenith felé, fénye annál kápráztatóbb, már-már elhalaványulnak mellette a többi elsőrangú csillagok... vezérlő csillag lesz hazánk egén! De a mint zenithjére ér, összeesküsznek ellene az elemek s méhökben óriási zivatarokat rejtő sötét felhőket torlaszolnak pályája elé. Kitor a vihar, zug a fergeteg, tombolnak és győzedelmeskednek az elemek. És midőn az elemek harcza megszűnik, midőn ismét tisztul a láthatár: a csillag már túlhaladta a magyar haza egét. Kimért pályáján a magyar szemhatár elől elvonuló, de fényé-

ből mitsem veszítve idegen tájak felett halad s ott is magára vonja milliók tekintetét; itt pedig a mélabus magyar nemzet testén réveteg tekintettel keresgéli a fényét megszokott szemek. Hasztalan. A csillagnak visszatérni nem lehet! Nem is tűnt fel többé a magyar haza egén. A tünemények történetében mithoszszá örökitett pályájának megfutása után, ott az Oczeánok felé, a mithoszok és legendák ősi hazájában leáldozott.

Ki ne tudná, hogy e tüneményes csillag személyesítője hazánk történetében Kossuth Lajos?

Tünemény volt az a csillag szép hazánk egén; tüneményes alak volt 19-ik századunk történetében Kossuth Lajos!

A szabadsághősök termő talaja adta őt ma egy százada minekünk. Sajátságos intézkedése a „Turul” madár röptét intéző gondviselésnek, hogy éppen abban a zemplénmegyei Monok községben látta meg először a napvilágot, mely a XIII-ik század közepén a Rákóczyak egyik ősenek birtoka volt. Nem csoda hát, ha már bölcsőjénél ott virrasztott a szabadsághősöket homlokukon csókoló nemzeti Génusz s csecsemő lelkébe oltá hazája s nemzete szabadságának szent szerelmét!

Már mint tanuló ifju rendkívüli előszere-ttel foglalkozott a történelmi és jogi tudó-

mányokkal. Maga mondja: „a történelemnek és jognak szenvedélyes tanulmányozása juttatott azon demokratikus meggyőződésre, mely életemben minden léptemet vezérelte.” Valóban e kettő éppen elégséges volt arra, hogy elkészítse számára az alapvetést, megalkottassa vele jövő pályájának magasztos képletét.

Elmélyed hát a történelem tanulmányozásába. Tudványó lelke áhitattal csügg a klasszikus ó-kor emlékein. Hellász és Róma büszkén mutatja előtte ó falat, melyhez a hazaszeretnek, a hősiességnek és önfeláldozásnak, a polgári erények e szentháromságának annyi dicső emléke fűződik.

Az ó klasszikus kor eszméinek és embe-reinek imádásával eltelve, magyar hazája története felé fordul tekintete. Olvasott a daliás időkről; honszerző Árpádról, dicső Nagy Lajos királyról, törökverő Hunyadi Jánosról, Bécs büszke váranak nyögését hallató Mátyás királyról. Tovább fordítva Clio lapjain, olvas a daliás időkre következő nemzeti gyászról, magyar fajtát, nemzetét elnyomással fenyegető nemzetellenes törekvésekről; de ugyancsak e törekvések ellenében a magyar szabadság zászlójának tiszteletet és becsültetést szerző szabadsághősökről is. Már csak egy század választja el saját korától, de abban az egy század-

ennyiben egyenlő verseny alapján áll, nem kifogásolható. Mert hogy egy pár ravasz ember ráüljön egy község nyakára, kettős krétájával és lelketlenségével a népet vagyonából kiforgassa, jobbjává tegye, ez még sem járja. Miért kötik be télire szalmával a gyümölcsfák törzsét? Ugy-e azért, hogy a nyul kárt ne tehessen benne. Ne jajgasson hát senki és ne kiáltson kigyóbékát azokra a becsületes hazafiakra, kik a maguk dolga mellett ráérnek a nép bajaival is foglalkozni.

Azt meg kell adni katolikus papságunknak, hogy a szövetkezeti eszméknek ők a leglelkesebb apostolai. *Ideje lenne már, hogy a protestánsok e téren is versenyre keljenek velük.* Mert nem elég tisztán a lelkek gondozása. Anyagilag elzüllött ember elvesztette talpa alól a támaszt, melyen biztosan megállhat, mikor erkölcsé kísértetnek van kitéve. Az egyházakat nem elég csupán lelkileg gondozni, az anyagi javak megmaradása és gyarapodására szintén ügyel a jó lelkész. Hisszük is, hogy nemcsak református, de egyáltalán mindenféle rendű papjaink lelkes hiveiül oda szegődnek jövőre a szövetkezeteknek.

Nagyon jól tudják a szövetkezetek ellenségei, hogy ez eszmének legfőbb támaszát a papok és tanítók képezik. Szeretnék is hát, hogy őket eltiltsák az igazgató-tanáctól és ellenőrzésből. Természetes, hisz ha egy dologból hiányzik az értelmi vezetéshez a képesség, ha hiányzik az altruizmus, önmagától kell annak megdölnie. Ám de mi-féle jogos alapon lehetne eltiltani őket a szövetkezet vezetésétől? Talán a köznek ártanak? Nem, hanem másoknak konkurencziát csinálnak. Ha így áll a dolog, akkor a fuvarosok is követelhetik, hogy a vasutat szüntessék be, a

villanyosra kézi podgyászt felvenni ne szabadjon, a zsákhordók hogy a dunaparti elevatorokat töröljék el stb. Nem uraim, a liberalizmus szabadságot jelent, *versenyt jelent*, akárhogyan kiabálnak is önök. Nem jó az ördögöt falra festeni. Lám, addig kiabálták a liberalizmust, míg egy intézményben életrevaló alakot öltött s most nem tudnak mit csinálni vele. Élni akar és élni fog, daczára a humbug jelszavaknak, melyekkel a közönség bizalmatlanságát iránta felkölteni szeretnék.

(Vége köv.)

A polgármesteri állás. Lassan-lassan majd csak elérjük már az időt, a mikor megválasztott polgármesterünk elfoglalhatja állását. A választás óta gyakran szemére vették Kovács Lajos megválasztott polgármesternek, hogy miért nem foglalta el állását a törvényben kiszabott határidő alatt. Különös kívánság! Azt hiszik, mintha ez Kovács Lajos akaratán mult volna. Hiszen Kovács Lajos a választás után azonnal elfoglalta volna a polgármesteri állást, ha ebben őt a választás ellen beadott felebbezések meg nem gátolják. De hát a felebbezések záporosó módjára hulltak minden ez ügyben hozott közgyűlési határozat ellen. Már pedig azt józan gondolkodású ember nem kívánhatta Kovács Lajostól, hogy lemondjon a vármegyénél elfoglalt főügyési állásáról mindaddig, a míg polgármesteri állását a közbevetett felebbezések kedvező elintézése által a felsőbb fórumok nem biztosítják. Ez az idő most már közeledik. A közigazgatási bizottság ugyanis a dr. *Németh Imre* ügyvéd felebbezése illetve, panasz tárgyában a napokban intézkedett. Elrendelte, hogy a benyújtott panasz Kovács Lajossal közöltessék, a kinek jogában áll arra a 15 nap alatt védíratot benyújtani. Kovács Lajos — mint értesülünk — kije-

lentette, hogy a panasszal szemben törvényadta jogával nem él, vagyis *védíratot nem terjeszt be.* És ez nagyon természetes. Mi ellen védje magát Kovács Lajos? Hiszen ő nem tett egyebet, mint azt, hogy pályázott a polgármesteri állásra. Hogy azután őt a város képviselő testülete megválasztotta és ezt a vármegyei közgyűlés jóváhagyta, erről már Kovács Lajos nem tehet. Ez a városnak meg a vármegyének a dolga. Ezért csak várost meg a vármegyét panaszolhatják be. Mi ugy tudjuk, hogy ugy a város, mint a vármegye alapos okokkal támogatta eljárását és határozatát. Így tehát azt megvédelmezni éppen magának az érdekelt félnek nem szükséges, de talán nem is illendő dolog.

Minthogy azonban az 1896. XXVI. t. cz. 106. §-a ily esetben jogot ad az érdekelt félnek a védelemre, ettől a jogtól a közigazgatási bíróság Kovács Lajost el nem zárhatta. Kovács Lajosnak azonban szabadságában állt ezzel a jogával élni vagy nem élni. És csak is finom jogérzetére mutat az, hogy törvényadta jogával nem élt.

Ez azonban a kérdés eldöntését nem akadályozza, sőt siettetni azt. Mert így a közigazgatási bíróság a már kezénél lévő adatok alapján mielőbb meghozhatja a maga határozatát. S reméljük is, hogy rövid pár nap alatt véglegesen dönteni fog ebben a sokáig huzódó fontos kérdésben és — *less polgármesterünk.* Ma tehát már ott vagyunk, hogy készülhetünk az intallációra.

Megyei és városi ügyek.

— **A pénzügyi bizottsági ülése.** Rendkívül fontos ügyekben tanácskozott e hó 24-én Miskolcz város pénzügyi szakbizottsága. Az ülésen *Soltész Nagy Kálmán* elnöklete alatt jelen voltak: *Lichtenstein József, Grünfeld Ödön, dr. Rácz György, Sugár Ignác, Hess Miklós, Pollák Lajos, Katona József, Pflieg-*

ban is sok okulásra méltót talál a nemzetietlen korról s a kozmopolita törekvésekkel küzködő Magyarországról. De im már fülébe is cseng kortársainak feddő szózata: „Mi a magyar most? . . . rút szibarita váz; letépte fényes nemzeti bélyegét!”

Leteszi hát s nyugodni hagyja Clio lapjait, hogy a tanultak folytán elvonja a következtetést.

Eszméi sokkal rendezettebbek, elméje sokkal mélyebben járó, fantáziája sokkal élenkebb, mintsem azonnal el ne tudná vonni a helyes következtetést: Hisz a nagy polgári erények nemcsak Hellász és Róma kizárólagosságai; hisz Hellász és Róma lehet mindenütt, hol az emberek hazájukat igazán szeretik; hisz a magyarnak is megvan a maga klasszikus kora, a daliás idők a szabadságharcok korszaka: vissza kel, varázsolni azt! Ébredj óh Árpád népe, magyar nemzetem! Ébredj és küzdj; a küzdő a pálma; tied lesz Hellász és Róma dicsneve! A történelmi okulást kiegészíti a jogtudomány. Mít amaz nagyjából körvonalozott, emez részleteiben is kidolgozta: jövő pályájának magasztos képletét.

Elmélyed hát a jogtudományokba s menél mélyebben hatol azok tanulmányozásába, annál tisztább világításban tűnnek fel előtte azon több rendbeli köz- és magánjogi

visszásságok, miket a 19-ik század Magyarországának jogrendjével sehogysem tudott összeegyeztetni. Sejté már, hogy miként Európa többi államaiban, ugy Magyarországon sem tarthatja magát sokáig ama jogrend, melynek forrása még mindig a me-rev középkori hagyomány, hanem oly jogrendre vanszükség, melynek forrása az legyen, mi Istentől mindenkinek természetébe oltatott: a szabadság érzete. De im még be sem végzi jogi tanulmányait, sejtelve már való. Már hallja megzendülni a nagy Széchenyi ajakáról az ébresztőt, mely arra hív, hogy Magyarországnak jogrendjét a hagyományokról a természeti jog alapjára kell helyezni! Hallva az ébresztőt, kebelében egy titkos szent hevület érezteteti, hogy a nagy munkában a lelkesítő, a tettere buzdító szerep az övé leszen. E szent hevület hatása alatt a maga egészében feltáru előtte jövő pályájának képlete, a tettekre buzdító dicső missió: Ébredj óh Árpád népe, magyar nemzetem! Rázd le alkotmányodnak 19-ik századba nem illő köntösét; hányd el idegenséged rongyait; szabadság, egyenlőség, testvériség szabják új jogrendedet! Másodszer kell most meghódítanod hazád s földedet! Ébredj és küzdj! A küzdőké a pálma: jutalmad egy szabad s boldog magyar haza!

Ekként készítette elő történelmi és jogi tanulmánya Kossuth Lajosban a jövő nagy emberét; ekként alkotta meg lángelméjében jövő pályájának magasztos képletét. E magasztos képlet megalkotójában láthatjuk már az igazi providenciális államférfiut s a providenciális államférfiuban az ifju Kossuth Lajost.

Ügyvéddé lett, de csakhamar tudatára ébredett, hogy nem egyesek és parciális érdekek, hanem a mi ennél sokkal fensége-sebb: egy egész ország ügyének, igazának védőjeül szemelte őt ki végzete. Az alkalom erre mihamar meg is érkezett. Az 1832—6-iki országgyűlésen mint a távollevők egyik kö-vele foglalt helyet. Ez országgyűlés idején vált neve országosá, nem beszédei, hanem az általa szerkesztett „Országos Tudósítások” révén. Tollának varázsa, mely az addigi száraz tudósítások helyébe a szabad szellem életét lehelé, oly népszerűséget kölcsönözött a vállalatnak, hogy csak az „országgyűlési ifjuság” legnagyobb erőfeszítése mellett voltak képesek másolás útján elő-állítani a szükséges példányokat. Ezzel nyílik meg egyszersmind Kossuth előtt az a működési tér, mi fényes pályáján nem kevesebb babért termett számára, mint a politika: a publicisztai működés.

(Folyt. köv.)

ter Ferencz, Soltész Nagy Albert, Kóris Kálmán főpénztárnok, Héthy Ferencz alszámvevő.

A tanácskozás legfőbb tárgyát Nagy Elek féle ismeretes indítvány képezte, az állami adómentességet élvező házak községi pótdadó alá vonása tárgyában. Kóris Kálmán főpénztárnok által készített számszerű adatok alapján kitűnt, hogy a Nagy Elek féle javaslat életbeléptetése által évi 122.480 K. jövedelemhez jutna a város. Azonban ezáltal az adómentes házakat, minden 100 K házbér után, közel 6 korona adó sújtaná. Jól meg gondolandó ez a dolog, mert *ha már az adómentes házakra városi adót vetünk, vajjon nem fogja ez utját állani az építkezési kedvnek, s ez által városunk emelkedésének?!...*

A bizottság nem határozott ebben a fontos kérdésben, hanem megbizta Kóris főpénztárnokot, hogy készítsen egy memorandumot ebben az ügyben.

Tárgyalták még a *rendőrtisztek egyenruházatának kérdését* is. Ebben sem hoztak érdemleges határozatot, hanem oly megoldást igyekeznek létesíteni, hogy egyenruházati átalány állapítsák meg.

— **Pályázat a városnál.** Miskolcz városánál megüresedett II. oszt. számtiszti és irnoki állásra a következők pályáztak: A II. oszt. számtiszti állásra: Kiss Albert rendőrségi irnok, Nyilass Kálmán pénztári irnok, Herczeg József nyéki községi segédjegyző és Szabó Dezső őzdi II. oszt. jegyző. A másodosztályu irnoki állásra: Gánóczy István városi díjnok, Darvas Lénárd, Czelláth Zoltán, Máday Károly városi díjnok, Gilch Ferencz s. a. ujhelyi rendőrségi díjnok, Riesz Samu biztosítási ügynök, Bodnár Imre, Czakó Károly, Altmann László, Kovács Jenő, Lukács Árpád és Vladár Imre városi díjnokok, Várady János adóvégrehajtó, Kardos Géza és Grósz Ignác. Az állásokat választás útján a legközelebbi városi közgyűlésen töltik be.

— **Miskolcz képviselőválasztói.** Miskolcz város központi választmánya tegnap délután 5 órakor ülést tartott Pallaghy Béla h. polgármester elnökleite alatt. Az ülés tárgyát az 1903. évi képviselőválasztók névjegyzékének összeállításaképezte, mely szerint a miskolci déli választókerületben 1355, az északi választókerületben pedig 1115 választó polgár van.

UJDONSÁGOK.

— **Huszonöt éves jubileum.** Nagy ünnepélyre készül a miskolci ev. ref. főgimnázium tanári kara és tanuló ifjúsága. Dr. Kovács Gábor, a főgimnázium érdemes igazgatója ugyanis a napokban tölti be tanári működésének 25-ik évét, s ezt az időpontot az intézet tanárai és tanulói szeretetöknek és tiszteletüknek kifejezése gyanánt megünnepelni óhajtják. Az ünnepély napjaul november hó 1-ső napját tűzték ki. Hogy minő keretekben fog lefolyni az ünnepély, az még nincs meghatározva; de kívánatos volna, hogy ebben a szép ünnepélyben — tekintettel a jubiléus igazgató-tanár nagy érdemeire — Miskolcz város társadalma is részt vegyen.

— **Lévay József a Kisfaludy-társaságban.** A Kisfaludy-társaság szerdán délután tartott ülésében Vargha Gyula főtitkár Lévay Józsefnek három rémek költeményét olvasta fel. A költemények czime: „A Tatra-patak”, „Csalatkozás” és „Öregszüink”. Ez utóbbi válasz Gyulay Pálnak egy nemrégiben meg-

jelent költeményére. A felolvasott költeményeket a közönség nagy lelkesedéssel és zajos tüsszel fogadta. A társaság ugyan ebben az ülésben Lévay Józsefet bizta meg, hogy a sátoralja ujhelyi Kazinczy-kör első ülésén a társaságot képviselje.

— **Miskolcziak Hódmező-Vásárhelyen.** Emlekezhetnek rá olvasóink, hogy egy évvel ezelőtt mily fényes, lélekemelő ünnepélyek keretében tartotta gyűlését itt Miskolczon a protestáns irodalmi társaság. Az ország protestáns püspökei, főurai, egyházi és világi férfiai s ezek sorában boldogult Tisza Kálmán is városunk vendégei voltak. A protestáns irodalmi társaság most, szeptember 23. és 24. ik napjain Hódmező-Vásárhelyen tartotta évi közgyűlését, melyet városunkból Kun Bertalan ev. ref. püspök, Tóth Pál ev. ref. felsőbb leányiskolai igazgató nejevel, Csik Dániel püspöki titkár és főgimnáziumi vallásnár vettek részt. Nevezettek a tegnapi nap folyamán városunkba megérkeztek.

— **Kormánybiztos.** Dr. Szentpály István miskolczi kamarai titkár tegnap Nagy-Röczére utazott, hogy az ottani állami kereskedelmi iskola pót-érettségi vizsgáin — mint a kormány által kinevezett biztos — elnököljön.

— **Helyettesítés.** A miskolczi 10-ik honvédgyalozezred ezredorvosa: dr. Virág László a törzstiszti tanfolyam hallgatása végett hosszabb szabadságra ment. Távollétében dr. Dobos József tartalékos honvédfőorvos fogja helyettesíteni.

— **Ásatások vármegyénkben.** A magyar nemzeti muzeum régészeti osztálya vármegyénkben ásatásokat rendez. Vármegyénk ugyanis a történelemelőtti kor emléktárgyaiban oly rendkívül gazdag, hogy azoknak felkutatása a régészetre felette kívánatos. Geszt, Sály, Mocsolyás és Lator vidékén már eddig is egész halmaza tünt elő az őskori emlékeknek. Az új kőkori (vnlith) szerszámok és házi eszközök mellett ott látjuk a bronzkort jellemző urna síroknak egész tömegét, a legszebb bronz fegyvereket, házi eszközöket, ékszereket, melyek élénk világításban állítják élénk az őt embert, s anak életét. Igen szép és helyes dolog, ha ezeket a nemzeti muzeum felkutatja. Amde, ha a felkutatott leleteket mind Budapestre viszik, mi marad akkor a miskolczi muzeumnak? Reméljük azonban, hogy Petró József a borsod-miskolcz muzeum ügybuzgó és tevékeny elnöke megfogja találni a módját annak, hogy a mi muzeumunk se maradjon egészen faltól. „Jusson is, maradjon is.” Így tartja az okos példabeszéd.

— **Katonai áthelyezés.** Remenyik Pál m. kir. honvédfőhadnagy a miskolczi 10-ik honvédgyalozezredtől a debreczeni m. kir. 3-ik honvédgyalozezredhez helyeztetett át.

— **A felolvasások megkezdődnek.** Városunk közönségének szellemi szórakoztatása érdekében a borsod-miskolczi közművelődési és muzeum-egyesület már a jövő hét elején megteszi az előkészületeket. A ki tanulni és szórakozni akar, az megtalálja erre az alkalmat. Az egyesületnek irodalmi szakosztálya Porcs János elnökleite alatt szeptember hó 29-én délután 4 órakor a városházának nagytermében rendes ülést tart, melynek tárgya az október hóban megtartandó felolvasásokról való intézkedés és esetleges indítványok megbeszélése lesz.

— **Ellenőrzési szemle.** A katonai ellenőrzési szemlék Miskolczon a jövő hó vége felé fognak megtartatni. A cs. és kir. közshadseregbeli tartalékosok szemléje a városháza udvarán, október hó 22., 23. és 24. napján lesz. Ugyancsak e napokban tartatják a m. kir. honvédség tartalékosainak szemléje az urak-utczai honvéd kaszárnyában. A népfelkelői szemlék október hó 25., 27. és 28. napjain fognak az urak-utczai honvédkaszárnyában megtartatni.

— **Koszoru szallagok a muzeumban.** Petró József ügyvédnek, mint a borsod miskolczi muzeum egyesület elnökének felhívása foly-

tán mindazon testületek, egyletek és intézetek, a melyek az ünnepély alkalmával a Kossuth-szoborra koszorút tettek, az elhelyezett koszorúknak szallagjait megőrzés végett a muzeum egyesületnek átengedik. A koszoru szallagok tehát ma már méltó helyükön, a muzeumban vannak.

— **Esküvő.** Sassy István ügyvéd csütörtökön, e hó 24-én tartotta esküvőjét özv. Okolicsányi Györgyné urnóval Tisza-Füreden.

— **Dalestély.** Az iparos ifjusági dalárda október 4-iki dalestélye iránt élénk érdeklődés észlelhető, a mennyiben a szép leányok és a fiatal asszonyok egész serege készül iparos fiatalságunk dalestélyére. A mulatság rendezősege már hetek óta fáradságtalanul munkálkodik azon, hogy mindenki, aki a dalestélyen résztvesz, pompásan multhasson. A dalárda, a mely a dalok szép és összhangzatos előadására fektette eddig a főszűt, most ketőzött szorgalommal tanul, hogy a dalestélyen résztvevőknek a dalestély műsorába felvett darabok előadásával mentől szebbet és élvezetesebbet nyujtson, elérni óhajtván a dalárda ezáltal azt, hogy fokozódjék az az elismerés, a mely iránta első nyilvános szereplése alkalmával is a közönség részéről nyilvánult.

— **Szinügyi bizottsági ülés.** A színügyi bizottság csütörtökön este Tarnag Gyula alispán elnökleite alatt ülést tartott. Tarnag bejelentette a bizottságnak, hogy az új öltöző helyiségek építése befejeztetett s a zenekar mélyítése — a megtartott próba után — teljesen beváitnak mondható. Megemlíti továbbá, hogy a diszleteket szaporították s a szinpad világitásnál villamteny fognak használni. A páholyfolyosóról a szinpadra vezető új fa-ajtót elzarjak, hogy a szinpadra senki se mehessen. A csoportos diakjegy kiadását az igazgatóság beszüntette. Tarnag Gyula bejelenti, hogy a miskolczi szinikerület Ungvar, Eger és Losonc városokból megalakult.

— **Hymen.** Somogyi Adolf magánhivatalnok eljegyezte Leopold Janka kisasszonyt, Leopold Gábor budapesti kereskedő kedves leányát, miskolczi női divatterem tulajdonost.

— **Halalozas.** Id. Oláh József m. a. v. altiszt élete 60-ik évében elhalt. Az elhunyt kartársai részvéte mellett csütörtökön délután fél öt órakor temették el a Hunyady-utca 25. számú gyászahzból az avasi sírkertbe.

— **Pót-érettségi vizsga.** A miskolczi állami felsőkereskedelmi iskolában a pót-érettségi vizsgák tegnap tartattak, melyen a vallás- és közoktatásügyi miniszter részéről Kurschák József, a kereskedelmi miniszter részéről Radvány István kamarai elnök mint kinevezett biztosok elnököltek.

— **Felolvasás.** A miskolczi kereskedőifjak egyletének önképzőköre f. hó 26-án pénteken este 9 órakor saját helyiségeben felolvasó estélyt tartott. Felolvasó dr. Sugár Adolf egyleti ügyész. Tárgy: Az aru rendelkezésre bocsátásáról.

— **Katonazene. Vasárnap** este a „Budapest”-szálló udvari éttermében a 65. gyalozezred zenekara hangversenyt rendez. Műsor: Mühlberger: „Hadapród-induló”. 2. Waldteufel: „Sziren-varázs”, keringő. 3. Linke: „Luna-asszony”, nyitány. 4. Verdi: Ábránd a „Rigoletto” operából. 5. Látan: „Pizzicato Gavotte”, Serenad az „Ocskay brigadéros”-ból, vonós ötösre. 7. Millöcker: Szemelvények a „Viceadmirális” operetéből. 8. Waldmann: „Mint te”, keringő-dal. 9. Komzák: „Pikáns lapok”, egyveleg. 10. Komzák: „Előre!” gyorspolka.

— **Elgázolás.** Nagy riadalom volt tegnap délelőtt a Buzatéren. Gál Lajos bábonyi lakos kétlovas szekeren ült Ressay Andrással s nyugodtan hajtott a Széchenyi-utczán a Királyhid felé. A lovak azonban a villamos kocsí csengetyűjének hangjától megriadtak s örült futásban száguldoztak a Buzatér felé. Notár Zsófi cigányasszony éppen ke-

resztül akart menni az uton, midőn a kocsi odaért s elgázolta. Ressej Andrásné a gyep-lőt kezére csavarta, hogy a lovakat megfékezze, de ez volt a szerencsétlensége, mert a lovak lerántották s a kocsi ő rajta is keresztül ment. Gál Lajosnak nem lett semmi baja, mert ő a kocsiról leugrott s a lovak elé futott s azokat megfékezte. Notár Zsófi és Ressej Andrásné súlyos sebeket szenvedtek s a mentők beszállították őket a kózkórházba.

— **Az ereklye-muzeum búcsúja.** Az 1848-49-iki ereklyemuzeum csütörtökön délelben bezárult. Gróf Kreith Béla az ereklye-muzeum tulajdonosa meleg hangon mondott köszönetet a miskolczi sajtónak és a közönségnek a szives érdeklődésért és támogatásért. A muzeumot itt időzése alatt 8000 látogató tekintette meg.

— **Vörös kakas.** Szirák községben nagy tűzvész pusztított e hó 21-én délután. Tizlakóház, számos gazdasági épület és takarmány esett a lángok martalékául. Leégett a paplak és iskolaépület is. A kár a 200,000 korona értéket meghaladja.

— **Könyvtár megnyitása.** A miskolczi ág. ev. egyház nyilvános könyvtára szeptember hó 24-től minden hét szerda és szombati délután 2 órától 5 óráig nyitva áll az olvasó közönség részére.

— **Százhárom éves asszony.** Városunkban szombaton reggel halt meg, Heller Fülöpné szül. Klein Hani miskolczi Séchenyi-utca 114. szám alatti lakos. Az elhunyt asszony Makón 1799-ben született, 103 éves korában hunyt el. A matrónát, ki három évszázad embereit nevezhette kortársainak, hétfőn délután 5 órakor temették el nagy részvét mellett.

— **Előfizetési felhívás.** Keresztessy Sándor megyei hivatalnok megírta „Miskolcz Színészéletének Történetét 1753-tól 1903-ig“. A nagy fáradsággal és buzgalommal összeállított munka ez év november havában kerül ki a nyomdából. Előfizetési ára: füzve 2 kor. 40 fill., diszkótésben 4 kor., mely összeget Keresztessy Sándor megyei hivatalnok Miskolcz, Kun József-utca 68. sz. címre kell küldeni.

— **Legújabb női ruhakelméket** és más divatáru cikkeket legczélsebb Braunfeld Sándor áruházában beszerezni, a menyenyiben ez az egyedüli üzlet, hol a legszorosabb szabott ár minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a tulajdonos ki van zárva.

Füredi (?) levél.

Sajó-Ecség, postaindulas előtt.

Szerkesztő uram, jelentem aláson talpon vagyok!

Tollam ficzánkol már, bár az eszem még bándukolva megy, magam meg csak vándorok.

Életemben egyszer voltam „megittasulva“, mikor jegyet váltottam. Az is a torkom a forrott. Szédülés is egyszer fogott el, akkor meg másnak a szép felesége fogott föl a karjaival. Véletlenségből történt, mégis milyen hazi perpatvart csinált a férjem uram otthon.

A napokban történt meg velem az a fura állapot, hogy leütem a lábamról egy ostoba szédülés. Rábuktam az íróasztalomra. Mikor felocsudtam: megtapogattam a szívemet. Kutyabaja, tiktakkolt rendszeren. Kibirna egy álló esztendeig tartó szerelmet. Ököllal megkoppintgattam a fejemet, az eszem összeszedelőzködött valahogy, a mi annak a jele, hogy egészen még nem kopaszodtam meg.

Végre is tudni akartam, hogy mi a bajom. Hosszabb észlelés után rájöttem, hogy a vér úgy szaladozott az ereimben, akár csak a villamos kocsi az utcán.

Legelső dolgom volt, hogy földhöz vágjam kalamárisomat, a dolgomat meg szerkesztő uramnak a nyakába hagytam.

Orvosnak, patikárusnak, szép lánynak mindig kötve hittem. Ezuttal azonban föltámadt bennem a bizalom és mennykőhullás közt az „örökké jókedvű“ patyikushoz szaladtam. Porokat adott. A jó szónál tán valamivel többet ér, gondoltam, s hűségesen szedni kezdtem.

Kíváncsi voltam arra is, hogy mit mond az orvos.

Megtapogatta az üteremet s erősen a szemem közé nézett.

— Hm, hm!

Ez volt az első nyilatkozata.

— Mi a bajom orvos ur?

— Hány éves? — kérde.

Most meg már én mondtam magamban: hm, hm!

— Önnek fürdőre kell mennie és szórakoznia. A tulfeszített idegek rövid idő múlva fölmondják a szolgálatot, ha nem engedelmeskedik. Akkor aztán magára vessen. Ne okoskodjék, hanem menjen.

El is indultam s meg sem álltam — hazáig.

Otthon aztán előfogott a kisbiróm s azt hitette el velem, hogy az egyszer engedelmeskednem kell.

Irtam egy névjegyet az orvosomnak, hogy legyen nyugton, délelben elutazom — Kádba-Füredre. Hogy a tudakozó-levelét könnyebben megkaphassam, figyelmébe ajánltam, tegye a levélre nagyobb biztosság kedvéért: „U. p. Sajó Szentpéter.“

Igy ni. Az orvos urat szépen leföztem.

De hát furcsa kiváncsiság is az orvosoktól, hogy nekem, *vidéki magyar újságíró*nak azt tanácsolja, hogy fürdőbe menjek. Könnyű neki! Beteg ember fizet, de mi egészséges embereknek irunk, az pedig megszólással elégít ki. Feketekávéra se jut mindig, nem-hogy fürdőre.

Hanem azért vagyunk „univerzálzszenik“, hogy tudjunk segíteni magunkon. Elindultam egy jó ismerősömhöz. Mikor a vonatra fölültem, az egész uton azon gondolkodtam, hogy ugyan mit gondol az én jó barátom (áldja meg az isten!), hogy így hét közepén állítok be hozzá.

— Sajó-Szentpéter egy perc! Kiszálni, beszállni kérem. . . . Mee . . . e . . . het!

Bizony nem lehet locsogni-fecsegni, mert tovább visz a vonat.

Mikor a kaput kinyitottam, legelőször is a nagy Plintó kutya ugrott a nyakamba örvendezve, azután meg a kis gyerekek csimpalykóztak belém.

— Nini, — egy invalidus!

Ezzel fogadott ő nagysága. Köszönöm alásan. Én ugyan szépen vagyok, ha így „néznek ki“ a házasulandó fiatal emberek.

Mikor kipihentem magamat, elpanaszoltam a bajomat. Ő nagysága mosolygott; a kezével legyintett, a mi azt jelentette: no, majd segíték én a baján. A kis gyerekeknek sugott valamit; azok nekem estek, hogy menjek csak ki velők a kertbe. Vittek magukat, hát mentem. Ő nagysága meg mosolygott. Mikor a kertbe értünk, a gyerekek megint nekem estek. Margitka az egyik kezemet, a kis Laci a másikat ringatta, a piczi Ilonka meg a nyakamba kapaszkodott. Irénke, az a jólelkű, aranyos kedélyű „kis-nagylány“ egy fához támaszkodva biztatta kis testvérkéit, hogy ne hagyjanak nekem békét.

Nem is hagytak. Ugy megczibáltak, megkergettek, hogy — riporter hitemre mondom — egy ünnepélyes fogadtatás sem izzasztott meg jobban.

Alig vártam, hogy este legyen. Nem ettem, nem ittam semmit. Ő nagysága se' nem vizasztalt, se' nem kapacitált. Férje, az én jólelkű barátom, gyertyagyújtatkor azt mondja:

— Vedd elő a jegyzőkönyvedet.

— Ne izélj! Nekem szórakoznom kell. Nem irok semmit.

Addig erősködött, hogy végre is engednem kellett.

Elmondta aztán, hogy ő neki holnap el kell utaznia, a felések a kukuri-

czatöréshez hozzáfogtak, a burgonyát föl-szedik, a szárat levágják. Ő nem lehet jelen, helyettesítem én őt, legyen ott a dézsmálásnál. Ezekon kívül más dolgokat is bizott reám. A jegyzőkönyvembe azért iratta be ezeket, hogy vezércikk helyett valahogy tárczát ne írjak, akarom mondani: burgonya helyett kukoriczát ne dézsmáltassak.

A szám is nyitva maradt ámulomban. Lehetetlenségnek tartottam, hogy a reám bizottakat el tudjam végezni. Egész éjjel nyughatatlanul aludtam.

Másnap gyönyörű szép őszi nap volt. Támolyogva mentem ki a kukoriczaföldre. Hozzáfogtunk a dézsmáláshoz. Délig feleztünk. Én a zsákot tartottam, a munkások meg hányták bele a kukoriczacsöveket.

Ez eltartott délig. Délután meg a burgonyát feleztük. A válogatásnál magam is segítettem. Olyan melegem volt, mintha három csésze herbathéát ittam volna, késő-este vetődtem be. Az én kedves jó háziaim mind együtt voltak már akkor. Elfojtott nevetést és suttogást ballottam mindenfelől. Jóízűen esteliztem és fölfrissült kedélyvel társalogtam. Éjjel meg nyugodtan aludtam az igazak álmát.

Másnap ismétlődött az előbbeni nap története azzal a megtoldással, hogy este egy óra hosszáig kukoriczát morzsoltattam velem a visszatért házigazdám. A kedvemért ő is meg azok a kis aranyos gyerekei is velem tartottak.

Harmadnap füttyörészve keltem föl. A kedves házigazdám elébem áll, vállamra teszi a kezét s azt mondja:

— Most már jó uton vagy; meggyógyulsz te fürdő nélkül is.

Elgondolkoztam, aztán megszorítottam a kezét.

Tisztelt és nyájas olvasóközönség! Nem azért írom ezt a *szószertint* történetet, hogy magamról beszéljek; hanem azért, mert jól tudom, hogy a mai világban másoknak is szokott olyan baja lenni, mint nekem, a mire sem a patikában, sem Füreden nem szükséges orvosságot keresni, mert sokkal közelebb meglehet azt találni

Megcsaltam az orvosomat és kigyógyítottam magamat. És ez a kúra éppen hatvan krajczárba került. Meg igaz: az uton egy ötkrajczáros szivat szittam el.

Don Paskál.

Színház, művészet.

Előleges színházi jelentés.

Szalkay Lajos színigazgató a következő jelentést bocsátotta ki:

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy előadásaim sorozatát 1902. évi október hó első felében megkezdem. Bemutató-előadásal színre kerül „A postásfiú“ angol operette, fényes kiállítással és új diszletekkel.

A társulat névsora: Nők: Haller Irma, Almássy Iza soubrett énekesnő. Pálffy Nina, opera, operett, népszínmű énekesnő. Kornay Margit coloratur énekesnő. Tábori Frida, Miklóssy Ilonka, hősnő. Széll Gizella, szende. Baracsy Rózsi, naiva. Veszpreminé Agh Ilona, drámai anya. Halnay Kornélia, komika. Arday Vilma, Erdey Boris, Miklóssy Mariska, Deéry Béláné, Vadász Lajosné, Fekete Ilon, B. Kövessy Szeréna, Vasváry Gizella kar- és segédszínésznők. Fekete Irén, Dori Giza, Sajó Rózsi tánczosnők.

Férfiak: Szalkay Lajos, operett buffó. Csöregh Jenő, tenorista. Horváth Kálmán baritonista. Pajor Ferencz, hős, jellem. Deéry Béla, bonvivant, lyrai szerelmes. Szaday Ferencz, kómikus. Rajz Ödön, jellem és társalgási. Virágh Ferencz, kómikus. Vadász Lajos, apa. Bogyó Zsiga, burleszk kómikus. Csillag Benő, Magyar Lajos, Balogh Sándor Nagy Pista, Marrossy Sándor, Szabolcsi

Ignác, Vihari Lajos, Eröss István, Révész Béla, Markovics Pál, kar- és segéd-zinészek. Zenekar a helyben állomásozó cs. és kir. 65-ik gyalogezred zenekara.

Műszaki személyzet: Szalkay Lajos igazgató főrendező. Rajz Ödön rendező, Deéry Béla vigjátéki rendező. Bihary Béla karnagy, Szabolcsi Sándor, Csillag Benő ügyelők. Rajz Ödönné sugónő. Salamon Lujza pénztárosnő. Id. Kerekes Kálmán fődisztemester 5 segéddel. Farkas János, Lakatos Ferencz színházi szabók. Klein Herman szertárnok 2 segéddel.

Műsor: Modell, Ádám és Éva, Postás fiú és a huga, Görög Rabszolga, Boccaccio, Báránykák, Egy éj Velenczében, Hunyadi László, Büvös vadász, Vesztaszűzek, Kornevillei harangok, Gerolsteini hercegnő, Nőnövelde, Csepürágok, Nap és Hold, Egyiptom gyöngye, Tata és Tató, Hoffman meséi, Kain és Abel, Rafael, Frou-Frou, Magdolna, Dada, Balatoni rege, Pogány Gábor, Becsületbiró, Proletárok, Lemondás, Sötét titok, Angelo, Helvila, Egy szegény lány története, Orleansi szűz, Három kalap, Coralie és társa, Órnagy ur, Papa felesége, 2 Champignol, Niobe, X asszony, Lámpa az ablakban, Régi szerető, Flórika szerelme, Árva Zsuzska stb.

Bérlet-hirdetés. Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a sz. részvénytársaság által megállapított következő helyárak mellett bérletet nyitok.

Idénybérlet 10 előadás kivételvel:	
Alsó és közép-páholy	700 K.
Kis páholy	540 "
Támlás-szék I—III. sor	220 "
Támlás-szék IV—VII. sor	180 "

A bérlet eszközölésével és minden igazgatói ügyek elintézésével Putnoki Antal urat bízom meg.

Színlap bérlet az egész idényre 2 kor. Színlapra bérelhetni Forster Klein és Ludvig könyvnyomdájában és Putnoki Antal fodrász-üzletében.

Felkéretnek mindazok, kiknek kiadó butorozott szobáik vannak, Putnoki Antal fodrász-üzletében jelentsek be.

Kiváló tisztelettel
Szalkay Lajos,
színiigazgató.

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

V. M. Miskolcz. Lapunk legutóbbi számában Golcz Julián urnak a választ *Budai* József írta.

Felhívás.

Az utóbbi időben a szokottnál is gyakrabban fordult elő, hogy tanácsnok, mint elsőfoku iparhatóságnál az érdekeltek részéről panasz tétetett egyes helybeli kereskedők ellen, kik előzetes hatósági engedély nélkül tömeges és gyors vételre ingerlő hirdetményeket tesznek közé, a helyi lapokban, valamint falragaszok és körözvények útján üzletbonyolítás vagy áthelyezés miatt végeladásra, illetőleg leszállított ár mellett történő kiadásra hívják fel a közönség figyelmét.

Az e féle hirdetményekben nem ritkán roszhiszeműség és főleg a versenytársak rovására való jogosulatlan előnynyereség mutatkozik, eltekintve attól, hogy a szolid kereskedelemben nem szokásos rendkívüli reklámmal eszközölt vevő közönség vásárló kedvét felingerelve, az illetők nem csak versenytársaikat, hanem gyakran silány portékák eladásával a közönséget is megkárosítják.

Az ilyen célzatos és nyilvánvalóan roszhiszemű reklámokat tehát a 69169/900. sz. kereskedelmi miniszteri rendelet szerint a törvény intenciójának megfelelően közérdekből is megtilolni kell.

Ezek előre bocsátásával figyelmeztetjük a miskolczi kereskedőket és iparosokat, hogy az esetben, ha áruikat a tömeges és gyors vásárlásra ingerlő módok egyikén akarják értékesíteni, illetőleg üzletfelosztás címén vagy más elfogadható okból az ipartörvény 52. §-a alapján végeladást vagy árverést rendezni kívánnak, ezt csak előzetesen iparhatósági engedélyre tehetik, melynek elnyerése előtt az említett hirdetések és körözvények kibocsátása is tilos.

Természetesen nem esik a törvény büntető rendelkezése alá az üzleti reklám azon faja, mely a jelenlegi nehéz versenyviszonyok között mint a tisztességes és megengedett verseny egyik hatályos eszköze, a vásárló közönség figyelmét egyszerűen, minden hangzatos gyors és tömeges vásárlásra ösztönző jelzők használata nélkül jóhiszeműleg vonja magára.

Megjegyezzük, hogy az ipartörvény 52. §-a alapján árverésre vagy végeladásra csak oly üzletek számíthatnak, melyek már 2 év óta fennállanak.

Miről az érdekelteket azzal értesítjük, hogy azokkal szemben, kik az említett törvényes rendelkezések ellen a jövőben a hatósági figyelmeztetések dacára is vétének: a szolid kereskedelem s a közönség érdekeinek megóvására a legszigorúbban fogunk eljárni.

Pallaghy, h. polgármester.

Felhívás.

A vásárolt és beszállított borok bejelentésére nézve.

A bekövetkező szüreti idő alkalmával figyelmeztetnek mindazon rendes vizsgálat alatt álló és így szemleivel ellátott borkereskedők és bormérők, (korcsmárosok) kik a szüretelés tartalma alatt mástól vásárolnak, valamint azon magánfogyasztók, kik nem szőlős gazdák, hogy a vásárolt és tényleg beszállított must mennyiségét esetről-esetre annyival inkább köteleességüknek ismerjék saját érdekükben, — még a bepincézés előtt, — a városi fogyasztási adóhivatalnál bejelenteni, mivel ellenesetben ebbeli mulasztásuk a fogyasztási adó törvények és szabályok értelmében jövedéki kihágásnak fog tekintetni.

Miskolcz, 1902. szept. hó 20-án.

Miskolcz város fogyasztási adóhivatala.

Állandóan

szállít nagyobb mennyiségben nagyon **száraz bükkfa tűzifát, vágott fát és mángorló-fát**, ugyszintén erős, röviden vágott **fűrész-hulladékot** butordeszkákból, 10.000 kilonként a Homonnai állomástól **82** koronáért szerződés mellett,

a Sztakesini birtokkezelőség.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy bécsi bevásárlásaimból visszaérkezvén, **Széchenyi-utca 38. sz. alatt** (Takarekpénztár épület), valódi párisi modelleket, a legelső udvari szállítók: Pless, Oberwalder és Ledstetter cégektől **beszereztem s teljesen ujonnan berendezett**

— női —

divatáru - üzletemben

a legfokozottabb igényeket is kielégítő, legújabb divatu **őszi és téli kalapok** dus választékban és jutányos árak mellett kaphatók.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Leopold Janka.

Hol voltál Barátom??

Voltam a Sötétkapu alatt

GIRET BÉLA

selyemfestő, művegyészeti tisztitónál; oly gyönyörűen tisztította ki a ruhámat, hogy nincs Miskolczon olyan üzlet, ahol oly **sikeresen tisztítanak**, mint **Giret Bélánál**. Hiszen Barátom, az ő műhelye is **gőzerőre van berendezve** és azóta oly olcsón tisztít és fest. — Nem is tudom, hogy tudja oly olcsón és olyan jól megcsinálni.

Isten véled Barátom, **Giret-et** igen ajánlom.

Egyéves önkéntesi egyenruhák

legelegánsabb szabással, legjobb minőségben, jutányos árban, részletfizetés mellett is **saját műhelyünkben** egyedül nálunk készítettnek el.

Helyben szolgálatban levők részére a nálunk felszerelt egyenruházatok javításait díjtalanul eszközöljük.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve és ingyen.

KOKÁLY TAMÁS ÉS FIA

tiszti egyenruházati intézet
Miskolcz, Széchenyi-u. 60.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Van szerencsém a t. hölgyközönségnek becses tudomására adni, hogy bécsi bevásárlási utamból visszaérkezvén, melynél fogva közvetlen **a színház mellett levő, ujjonnan berendezett**

női divatáru-üzletemben

a legfokozottabb igényeket is kielégítő, a legújabb divatu **őszi és téli kalapok** dus választékban már me tekinthetők s lehetőleg jutányos árak mellett kaphatók.

A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kérve vagyok

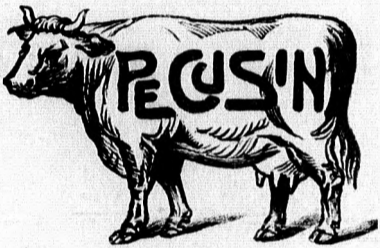
tisztelettel

Kenyeressy Boriska.

Kitünő

sertéshizlaló szer;

kiváló hizlaló szer.

Takarmánypótlék minden háziállat részére: ló, bika, ökör, tehén, borynyu, birka, sertés, kecske és szamar, kutya, liba, kacsa és minden fajtájú tyukok részére.

1/2 kilós csomag 1 korona
4 próbacsomag franko 4 kor.

Hizlaló szer gyár

BÉCS

IX/2. Bleichergasse 6.

Raktár Miskolczon

Dr. Resofszky Emil gyógyszerésznél és Schwartz Edénél.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Széchenyi-utca 34.

Édes must literenként 32 kr.-ért kapható
Mayer József vendéglőjében.

Gyümölcs és szőlőbor készítő gépek.

Gyümölcs- és szőlő **sajtók**,

folytonosan ható kettős emeltyűszerkezetűvel és nyomó szabályozóval. A munhaképesség 20 százalékkal nagyobb, mint bármely sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő- és gyümölcs zúzó

és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

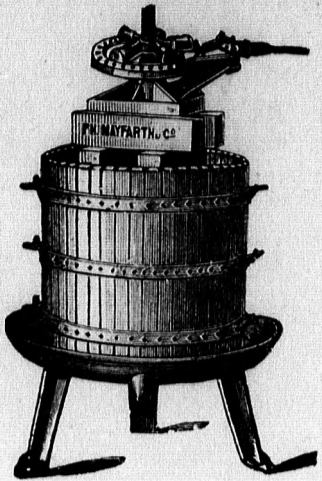
Szőlő és gyümölcsőrlek, aszalókészülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcsvágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” gyümölcs és szőlővessző permetezők gyártatnak és szállítanak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor

BÉCSBEN. II. TABORSTRASSE 71. sz.

Kitüntetve 490 arany, ezüst és bronz éremmel. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek, viszontelárusítók felvétetnek

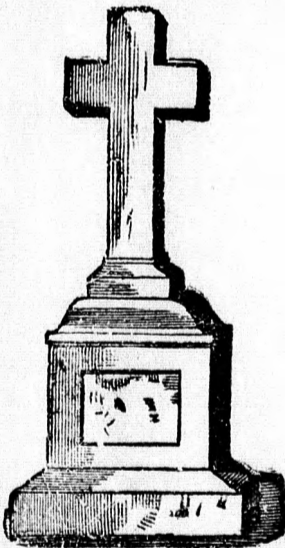

SIMON FRIGYES

kőfaragó mester

márvány és siremlékek nagy raktára.

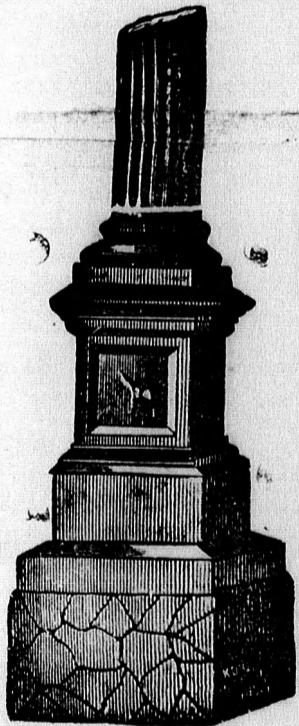
Miskolcz, Vay-ut 3. sz.

A mélyen tisztelt, kegyelettől áthatott közönség szives tudomására hozom, hogy jelenleg egy külföldi cégnek **egyedüli szállítója** lévén, üzlettelepemet a kor kívánalmainak megfelelően, teljesen berendeztem. S hogy kegyeletét mindenki szívből s mégis olcsón kifejezze, van szerencsém ajánlani dusan felszerelt raktári telepemen levő

sirköveimet.

Ugymint sziléziai világos, sötét és fekete **márványokat**, sziléziai sötét és világos **granitokat**, norvégiai kék **labradort**, valamint svéd fekete I., II., III. oszt. **gránitaimat**. Továbbá ajánlom aranyosi természetű kőből készült **sirköveimet**, mely a vidéken a legjobbnak van elismerve.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Simon Frigyes.

Ugyanott egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

Kiváló finom

Tea és rum

kapható kis és nagy mennyiségben **Weidlich Pál** kereskedésében „a fekete kutyához” **MISKOLCZON.**

Tea 5 kg. vételnél rendkívül olcsón.

Árjegyzéket készséggel küldök.

Fogorvos!

Dr. Kohn Nándor az összes gyógytudományok tudora, specialista száj- és fogbeteg részére **Budapestről**, Kerepesi-ut 72.

Miskolczon f. hó 27-től (szombaton) **Seper-szálloda** I. emelet, 6. ajtó sz. 2—3 héten keresztül működni fog.

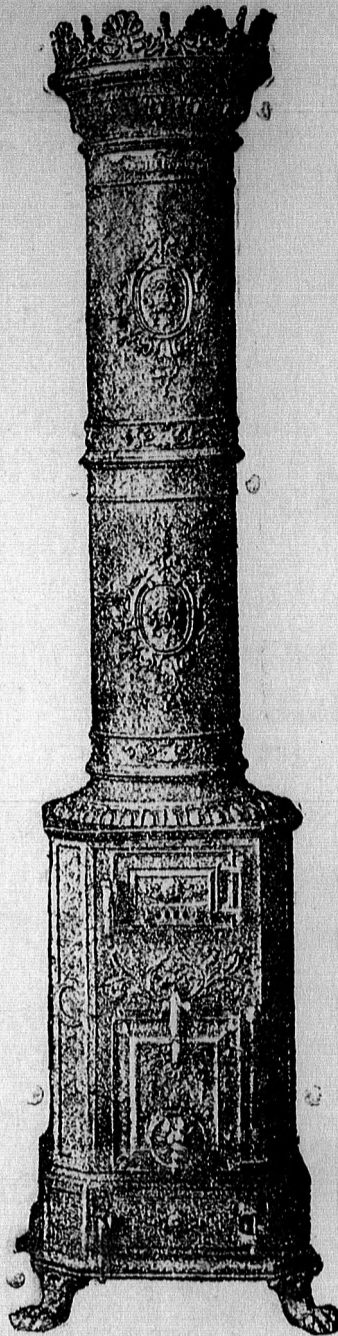
Rendel egész napon át, vásár- és ünnepnapokon is.

Elsőrendű, új gönczi BOROS HORDÓK

— kaphatók —

Stamberger Bernátnál

Széchenyi-utca 98. szám.

Van szerencsém a t. építész és építető urak szives figyelmét felhívni üzletemben kapható nagy választéku, valódi

friedlandi öntöttvas

és zománczott tűzálló betétes

kályhákra,

melyeknek gondos felállítása **saját felügyeletem alatt történik**, azok jószágáért szavatosságot vállalok.

Ajánlom továbbá **dusan felszerelt vas-raktáramat**, különösen **épület-vasalásaimat** legolcsóbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

PIGAY IMRE

vaskereskedő

Miskolczon, a Forgóhid mellett.

Nagy alkalmi vásár

Óriási választék.

6 pár fegyházban kötött férfi harisnya 85 kr.

Jó mosó Barchet,
szép minták, méterje 18, 22, 30 kr.
Francia mosó Flanel,
méterje 20 kr., nagy választékban,
valamennyi kiválóan szép mintákban,
legjobb minőségben, gyönyörű kivitel.
Duplaszéles angol gyapjukelme,
méterje 45 kr.
120 cm. sz. divatszövetek,
méterje 45, 62, 76 kr.
Duplasz. brünni női posztó,
méterje 32 kr.
120 cm. sz. brünni gyapju női posztó,
(Damentuch) méterje 60—90 kr.
02 cm. széles fekete gyapju kelme,
méterje 56, 68, 85, 110 kr.
Damaszt (kamuka) asztalkészletek
nagy választékban.

Angol kosztümkelmék,
gyönyörű kivitelben mtrje 85, 120,
140 kr.
Vásznak (magyar gyártmány),
1 vég 30 rőf creas vászon 350 kr.
1 vég 30 rőfös magyar vászon 480.
Zsebkendő, 12 drb. 80 kr.
" **battist**, 160 kr.
Futószőnyegek,
nagyon szép kivitelben 65 cm. szélességben
25, 32, 40, 50 s feljebb.
90 cm. szélesség 52, 65, 75, 110.
Brüsszel, Tapesztrii és nyírott szőnyegek
jó minőségben és szép mintákban.
Szobaszőnyegek,
2,80, 6,80, 9—25 frt és feljebb.
Csipkefüggönyök,
100 cm. méterszéles, méterenként 22,
28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr.
120 cm. széles mtrként 70, 85, 120

Szövetfüggönyök,
1 ablakra 1,60, 2.—, 3.—, 3,50.
Saját készítményű paplanok, matraczok.
Női, férfi és gyermek-ruhaneműek gyári
raktára. Francia pique, zefír, batiszt
és selyem ingek nagy választékban.
Fekete és színes patent gyermek-harlsnyák.
20 krtól feljebb, szintartók.
Férfi vagy női meleg Jäger ingek drbja 62
Férfi vagy női meleg **Jäger nadrág**
darabja 62 kr. Gyermek Jäger-öltönyök
és trico-ruhácskák nagy választékban.
Ing-blousok, miderek, keytyúk, női és férfi nyak-kendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem dísz-zsinór applikáció és mindenféle szabókellékek legolcsóbb árakban kaphatók.

6 pár fegyházban kötött férfi harisnya 85 kr.

Amerikai Áruház

Telefon 145. Városház-tér 28. Miskolcz (Breuer-palota.) Telefon 145.

Vidéki rendelmények legnagyobb figyelemmel eszközöltekné.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.